

Brüsszel, 2021. január 25.
REV1 – a 2018. január 18-i közlemény
helyébe lép

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS A KÖZBESZERZÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország¹” lett. A kilépésről rendelkező megállapodás² 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot írt elő. A kilépésről rendelkező megállapodás egyes esetekben az átmeneti időszak végén alkalmazandó, kilépéssel kapcsolatos rendelkezéseket is előírt.

Az átmeneti időszak során az Európai Unió és az Egyesült Királyság kereskedelmi és együttműködési megállapodásról szóló tárgyalásokat folytatott, mely megállapodást 2020. december 30-án³ írták alá és 2021. január 1-jétől⁴ vált ideiglenesen alkalmazandóvá.

Valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejártá óta alkalmazandó jogi helyzetre, a kereskedelmi és együttműködési megállapodást figyelembe véve (lásd alább az A. részt). Ez a közlemény a kilépésről rendelkező megállapodásnak a kilépéssel kapcsolatos egyes vonatkozó rendelkezéseit (lásd alább a B. részt) is kifejti.

Figyelem:

Ez a közlemény nem foglalkozik a következő területekre vonatkozó uniós szabályokkal:

- az uniós intézmények és szervek beszerzése,
- árukra és szolgáltatásokra kivetett hea.

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

³ Kereskedelmi és együttműködési megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között (HL L 444., 2020.12.31., 14. o.).

⁴ HL L 1., 2021.1.1., 1. o.

A. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA ÓTA ÉRVÉNYES JOGI HELYZET

2021. január 1-je óta – e közlemény B. szakaszának sérelme nélkül – a közbeszerzésre vonatkozó uniós szabályok⁵ már nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban.

Az európai uniós közbeszerzési eljárásokban érdekelt vagy azokban részt vevő egyesült királyságbeli gazdasági szereplők az uniós közbeszerzési piachoz való hozzáférés tekintetében harmadik országban székhellyel rendelkező gazdasági szereplőnek minősülnek.

Az Egyesült Királyság azonban 2021. január 1-jén csatlakozott a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodáshoz. E megállapodás értelmében az Európai Unió és az Egyesült Királyság kölcsönösen kötelezettséget vállalt arra, hogy hozzáférést biztosít egymás gazdasági szereplői, áruai és szolgáltatásai számára bizonyos közbeszerzési lehetőségekhez. Ezen túlmenően a kereskedelmi és együttműködési megállapodás második része első tárgykörének VI. címe további kölcsönös kötelezettségvállalásokat ír elő a közbeszerzési lehetőségekhez való hozzáférésre vonatkozóan.

1. A KÖZBESZERZÉS RŐL SZÓLÓ WTO-MEGÁLLAPODÁS ÉS A KERESKEDELMI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS SZERINTI UNIÓS KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ BESZERZÉSEK

Az Egyesült Királyság gazdasági szereplői, áruai és szolgáltatásai méltányos és megkülönböztetésmentes hozzáférést élveznek majd az Európai Uniónak a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti kötelezettségvállalásai által érintett piaci lehetőségekhez⁶.

Ezek az uniós kötelezettségvállalások az áruknak és bizonyos szolgáltatásoknak – többek között az építőipari szolgáltatásoknak – az Európai Unió által meghatározott küszöbértékekkel⁷ megegyező vagy azt meghaladó gazdasági értékben történő, az alábbi szervezetek általi beszerzésére terjednek ki:

- valamennyi központi szintű és központi szint alatti szerv,
- közjogi szervek, valamint
- a következő közüzemi ágazatokban működő közintézmények, közvállalkozások és kizárólagos vagy különleges jogokkal rendelkező magánvállalkozások:

⁵ Az Európai Unió közbeszerzési szabályaival kapcsolatos további információkért lásd: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation_hu

⁶ Az uniós gazdasági szereplők, áruk és szolgáltatások méltányos és megkülönböztetésmentes módon hozzáférhetnek majd az Egyesült Királyság közbeszerzési lehetőségeihez, összhangban az Egyesült Királyságnak a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaival.

⁷ Ezek a küszöbértékek megegyeznek az uniós irányelvek által a közbeszerzés területén alkalmazott küszöbértékekkel.

vízügyi, villamosenergia-, gáz- és hőenergia-ágazat, kikötők, repülőterek, városi közlekedés és vasúti ágazat.

Ez a hozzáférés a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szabályain alapul, amelyek a megállapodás hatálya alá tartozó egyesült királyságbeli árukat, szolgáltatásokat és beszállítókat legalább olyan kedvező elbánásban részesítik, mint amelyet az Európai Unió saját áru, szolgáltatásai és beszállítói számára biztosít.

2. A KÖZBESZERZÉS RŐL SZÓLÓ WTO-MEGÁLLAPODÁS ÉS A KERESKEDELMI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS SZERINTI UNIÓS KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK HATÁLYA ALÁ NEM TARTOZÓ BESZERZÉSEK

2.1. Általános szabályok

Az Európai Unió által a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján vállalt kötelezettségek hatálya alá nem tartozó beszerzések⁸ tekintetében az Egyesült Királyság gazdasági szereplői ugyanolyan jogállással rendelkeznek, mint minden más, olyan harmadik országban székhellyel rendelkező gazdasági szereplő, amellyel az Európai Unió nem kötött az uniós közbeszerzési piac megnyitására vonatkozó megállapodást. Ezért ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni rájuk, mint bármely harmadik országbeli ajánlattevőre. Az „Iránymutatás a harmadik országbeli ajánlattevők és áruk uniós közbeszerzési piacon való részvételéről”⁹ konkrétan kimondja, hogy „nem biztosított azon harmadik országok gazdasági szereplőinek hozzáférése az uniós beszerzési eljárásokhoz, amelyek nem rendelkeznek az uniós beszerzési piac megnyitását előíró megállapodással vagy amelyek áruira, szolgáltatásaira és építési beruházásaira nem vonatkozik hasonló megállapodás, vagyis e gazdasági szereplők kizárhatók az eljárások alól”.

A vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseire vonatkozó közbeszerzési eljárások szabályozásáról szóló 2014/25/EU irányelv¹⁰ 85. cikkében foglaltakon túlmenően az ilyen beszerzések tekintetében az Európai Unióban benyújtott ajánlat elutasítható, ha meghaladja az ajánlat tárgyát képező termékek összértékének 50 %-át az olyan harmadik országokból származó termékek aránya, amelyekkel az Unió nem kötött olyan megállapodást, amely az uniós vállalkozások számára az e

⁸ Az Európai Uniónak a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti kötelezettségvállalásai nem terjednek ki többek között a következőkre: a küszöbértéket el nem érő beszerzések, valamennyi olyan szolgáltatás beszerzése, amely nem szerepel az említett megállapodások szerinti kötelezettségvállalások között (mint például a kutatás–fejlesztési szolgáltatások), a szolgáltatásokra vonatkozó koncessziók, a közigazgatási szervek, közvállalkozások és bizonyos közüzemi ágazatokban (postai szolgáltatások, kőolaj- és földgázkitermelés, szén vagy egyéb szilárd tüzelőanyagok feltárása vagy kitermelése) különleges és kizárólagos jogokkal rendelkező magánvállalkozások beszerzése, védelmi beszerzések és a legtöbb uniós intézmény és szerv (az Európai Bizottság, a Tanács és az Európai Külügyi Szolgálat kivételével) beszerzései.

⁹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/36601>.

¹⁰ HL L 94., 2014.3.28., 243. o.

harmadik országok piacaihoz összehasonlítható és tényleges hozzáférést biztosítana. Az ilyen ajánlat nem vezethet a szerződés odaítéléséhez akkor sem, ha azt nem utasították el, de van olyan egyenértékű ajánlat, ahol a harmadik országokból származó termékek aránya 50 %-nál alacsonyabb. Ezért az ilyen típusú uniós beszerzések, azaz az Európai Uniónak a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti kötelezettségvállalásai által nem érintett beszerzések tekintetében benyújtott azon ajánlatokat, amelyek több mint 50 %-ban az Egyesült Királyságból és más olyan harmadik országokból származó termékeket kínálnak, amelyekkel az Európai Unió nem kötött megállapodást, el lehet utasítani, illetve nem lehet ilyen ajánlatokkal kapcsolatban szerződést odaítélni.

2.2. A védelem és a biztonság területére vonatkozó különös szabályok

Amint azt a honvédelem és biztonság területén az ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásait szabályozó 2009/81/EK irányelv¹¹ (18) preambulumbekzdése egyértelműen kimondja, a védelmi és biztonsági piac tekintetében a tagállamoknak jogukban áll eldönteni, hogy ajánlatkérő szervük/ajánlatkérőjük engedélyezi-e harmadik országbeli gazdasági szereplők részvételét a közbeszerzési eljárásokban. Ezért az egyesült királyságbeli gazdasági szereplők kizárhatók az Európai Unió védelmi és biztonsági szerződésekre vonatkozó ajánlattételi eljárásaiból.

A 2009/81/EK irányelv 22. cikke továbbá úgy rendelkezik, hogy a tagállamok elismerik az általuk a saját nemzeti jogukkal összhangban kiadott biztonsági tanúsítványokkal egyenértékűnek tekintett biztonsági tanúsítványokat. Az átmeneti időszak végétől kezdve az uniós tagállamok többé nem lesznek kötelesek elismerni a gazdasági szereplők által az Egyesült Királyságban megszerzett biztonsági tanúsítványokat, még akkor sem, ha azokat a saját nemzeti biztonsági tanúsítványaikkal egyenértékűnek tekinthetnék. Ez azt eredményezheti, hogy azok a gazdasági szereplők, amelyek az Egyesült Királyságban kiadott biztonsági tanúsítvány használatára vannak utalva, kizárhatók az uniós védelmi és biztonsági szerződésekre vonatkozó közbeszerzési eljárásokból.

B. A KILÉPÉSRŐL RENDELKEZŐ MEGÁLLAPODÁSNAK A KILÉPÉSEL KAPCSOLATOS RELEVÁNS RENDELKEZÉSEI

A kilépésről rendelkező megállapodás harmadik részének VIII. címe szabályozza a 2020. december 31-én folyamatban lévő közbeszerzési eljárásokat. A kilépésről rendelkező megállapodás 76. cikke úgy rendelkezik, hogy az Egyesült Királyságban vagy az Európai Unióban ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által indított és 2020. december 31-én még le nem zárult közbeszerzési eljárásokat azok véglegesítéséig a közbeszerzési eljárásokra irányadó uniós jognak megfelelően folytatják le. Ennek eredményeként az Egyesült Királyság gazdasági szereplői továbbra is élvezik a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét az Európai Unióban folyamatban lévő eljárások tekintetében, és fordítva.

¹¹ HL L 216., 2009.8.20., 76. o.

Ezen túlmenően az Egyesült Királyság ajánlatkérő szerveinek vagy ajánlatkérőinek a 2020. december 31-én folyamatban lévő eljárások tekintetében továbbra is kérniük kell, hogy az Európai Unió Kiadóhivatala tegye közzé hirdetményeiket a TED-en (Tenders Electronic Daily), a „Kiegészítés az Európai Unió Hivatalos Lapjához” c. kiadvány online változatán, amelyen uniós közbeszerzési hirdetmények jelennek meg.

A kilépésről rendelkező megállapodás 77. cikke kimondja, hogy a közbeszerzésre vonatkozó uniós szabályokban előírt jogorvoslati eljárások továbbra is alkalmazandók a 2020. december 31-én folyamatban lévő közbeszerzési eljárásokra.

Európai Bizottság
Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság
Védelmi és Űripari Főigazgatóság
Kereskedelmi Főigazgatóság